

Referat: Chipul mamei in literatura

Inainte de toate, voi incerca sa exprim ce inseamna pentru mine mama; inseamna dragoste, iubire neconditionata, sacrificiu, ajutor, prietenie, calauza, sfetnic, sfatuitor, altruism, corectitudine, sinceritate, sprijin. Voi face apel la literatura pentru desavarsirea a tot ce presupune conceptul "mama". Ma voi referi, desigur, la literatura romana, caci ea este cea mai apropiata sufletelor si intelegerii noastre.

Incepand cu primii pasi ai poeziei populare, doinele si baladele au cantat in cuvinte simple dragostea copilului pentru mama si, mai ales, dragostea mamei pentru copil.

Durerea resimtita de maicuta baciului moldovean la intarzierea vestilor despre acesta, deschide larg portile iubirii de mama si ale subiectivismului matern care vede intruchipat in feciorul sau toate calitatile fizice si sufletesti:

"Cine-a cunoscut,/ Cine mi-a vazut/ Mandru ciobanel/ Tras printr-un inel?/Fetisoara lui/Spuma laptelui,/Mustacioara lui,/Spicul graului,/Perisorul lui,/Pana corbului,/Ochisorii lui/Mura campului?". Iubirea fiului pentru mama il face sa o menajeze si sa-i ascunda adevarul pentru a nu o mahni. Mioara va trebui sa-i ascunda o parte a realitatii pentru ca mama, cu intuitia ei, sa nu-si dea seama ca fiul ei a pierit:

"Iar la cea maicuta/Sa nu spui, draguta,/Ca la nunta mea/A cazut o stea/C-am avut nuntasi/Brazi si paltinasi,/Preoti, muntii mari,/Paseri, lautari,/Pasarele mii,/si stele faclii"

Poetul popular a simtit nevoia sa-si planga amarul brazilor, muntilor, florilor, codrului, armelor, murgului, dar cea mai mare intelegere si mangaiere o primeste tot de la mama:

"Jelui-m-as brazilor/De dorutul fratilor;/Jelui-m-as muntilor/De dorul parintilor;/Jelui-m-as florilor/De dorul surorilor;/Maica, maiculeana mea,/Auzi-mi tu jalea mea?"

Cel mai adesea tatal pleca la oaste ori la camp pentru cultivarea pamantului sau cu oile la pasunat. Cea care ramanea acasa si se ingrijea de treburile gospodariei era mama. Ea veghea pe langa casa si crestea pruncii, pregatindu-i sa devina oameni vrednici, care sa perpetueze existenta neamului in veac.

Exigenta mamei de a asigura puritatea sufleteasca a fecioarelor, face ca tanara fata sa se teama in poezia "La oglinda" de George Cosbuc:

"Azi am sa-ncrestez in grinda/Jos din cui acum, oglinda!/Mama-i dusa-n sat! Cu dorul/Azi e singur puisorul,/Si-am inchis usa la tinda/ Cu zavorul.", "Intra-n casa? O, ba bine,/si-a gasit niste vecine,/Sta la sfat... toata-s vapaie!/Junghiul peste piept ma taie:/Doamne, de-ar fi dat de mine,/ Ce bataie!"

Duiosia cantecelor de leagan inganate langa patutul pruncilor alunga orice durere si orice lacrima de copil:

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

"Hai, odor, hai, pasarica,/Dormi, o, dormi, fara de frica,/Sa te-alinte
Mos cuminte/si sa-ti cante-ncetinel:/Mugur, mugur, mugurel" (st. O. Iosif-"Cantec de leagan")

In basme, mama este cea care detine batista fermecata, din sangerarea careia afla ca feciorul ii este in primejdie si astfel porneste sa-l caute, izbutind sa il ajute.
De la inganarile de leagan pana la oratiile de nunta sau bocete, folclorul romanesc aduce un elogiul impresionant Mamei. Ea se adreseaza cu bucurie sau cu dojana fetelor si flacailor, ea se jertfeste sau se razbuna pentru copilul ei, ea plange si rade, participa la marile evenimente din viata acestora, acordandu-le sprijin si incredere in propriile forte. Din folclorul nostru se desprinde si dragostea fiilor si fiicelor pentru Mama care le-a dat viata si care i-a crescut.

Sincere, duioase, exprimand direct gandurile, ideile si sentimentele, cantecele, doinele, baladele noastre, prezinta nenumarate ipostaze ale Mamei, mama buna, dreapta, hotarata, necrutatoare, activa, care caracterizeaza femeia-mama din literatura romana.

Andrei Muresanu alatura dragostea de mama si cea pentru patrie, in poezia intitulata initial "Un rasunet" si devenita apoi imnul nostru national:

"O mama vaduvita de la Mihai cel Mare/Pretinde de la fii-si azi mana d-ajutori,/si blastama cu lacrimi in ochi pe orisicare/In astfel de pericol s-ar face vanzatori".

In contextul social al inceputului de secol al XIX-lea, literatura romana a inceput sa se dezvolte tematic. Totul este subordonat ideii de "patrie-muma". Cantecul de leagan al lui Cezar Bolliac se transfigureaza in poemul social "Muncitorul":

"Amorul mamei insa hraneste si ncalzeste,/si biata maiculita, cu doru-i, izbuteste/Din viata-i sa-mi dea viata,/Lucrand si zi si noapte, si vara pe greu soare,/si fara foc pe iarna cand firea toata moare,/Cand firea toata-ngheata,/Ea n-avea alta grija decat sa ma fereasca/De tot ce doare-n viata, sa poata sa ma creasca,/Sa poata a-mi zambi."

In perioada marilor clasici, paginile inchinate mamei, capata un rol hotarator in literatura romana:

"O, mama, dulce mama, din negura de vremi/Pe freamatul de frunze la tine tu ma chemi;/Deasupra criptei negre a sfantului mormant/Se scutura salcamii de toamna si de vant,/ Se bat incet din ramuri, ingana glasul tau/Mereu se vor tot bate, tu vei dormi mereu."

Opere insemnate ale epocii au in centrul lor imaginea mamei: "Doamna Chiajna" de Al. Odobescu, "Mara" de Ioan Slavici, "Mama" de George Cosbuc. "Amintirile din copilarie" ale lui Creanga dezvaluie dragostea pentru mama sa, careia ii datoreaza existenta ca om si ca scriitor:

"si mama, care era vestita pentru nazdravaniile sale, imi zicea cu zambet uneori, cand incepea a se ivi soarele dintre nori dupa o ploaie indelungata: ""Iesi, copile cu parul balan, afara si rade la soare, doar s-a indrepta vremea"" si vremea se indrepta dupa rasul meustia, vezi bine, soarele cu cine are de-a face, caci eram feciorul mamei".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Slavici foloseste aceleasi cuvinte elogioase vorbind despre mama sa: "Priveam totdeauna in ochii ei cand voiam sa fac ceva; eram stapanit cu desavarsire de sentimentul ca acolo unde e mama nu mi se poate intampla nici un rau, fiindca ea stie ce ""nu e bine"" pentru mine".

Pictorul Nicolae Grigorescu lasa si el cateva marturisiri emotionante amintindu-si de mama:

"Cu acul ne-a crescut biata mama. si o data n-am auzit-o plangandu-se, ori blestemand, ori spunand vreo vorba rea. S-a trudit, saracuta de ea, s-a invatat singura sa citeasca si sa scrie, ca sa ne poata invata si pe noi putina carte". Recompensa copilului- Grigorescu pentru iubirea mamei, este lucrul pe ascuns la niste icoane pictate, pe care, mai apoi, le-a scos la vanzare. El spune in continuare: "Acea a fost, poate, cea mai fericita zi din viata mea. Eram mare - aduceam parale in casa, bucurie la ai mei, eu, cu munca mainilor mele Cine mai era ca mine?".

Exista si reversul, pilde date de marii nostri scriitori, despre cum nu trebuie sa fie niste mame. Asemenea mame ne intampina in "Coana Chirita" a lui Alecsandri sau in "Vizita" ori "D-I Goe" ale lui Caragiale. Prezenta lor ilustreaza o intreaga opera social-politica, privita cu asprime.

Sentiment dintre cele mai adanci ale omului, in care se imбина recunostinta, incredere, veneratie, duiosie, iubirea pentru Mama si-a gasit in literatura romana intruchipari artistice de valoarea capodoperelor, ca si scrieri mai modeste care impresioneaza, oricum, prin sinceritate si caldura.

Cum am putea sa incheiem mai mestesugit scurta incursiune in literatura ce-o are in centrul sau pe mama, decat lasandu-ne visul si gandul sa zboare purtate pe aripi de vers eminescian: "O, mama, dulce mama"

"sub"sursa imaginii : freeschoolclipart.com"/sub"